

TUSSEN VROUWEN & PAARDEN

Over bevlogenheid, levenslessen en onvoorwaardelijke liefde

Colofon

ISBN: 978 94 6365 211 7

1e druk 2020

© 2020, Ellen Pitlo

Exemplaren zijn te bestellen via de boekhandel
of rechtstreeks bij de uitgeverij:

Uitgeverij Elikser

Ossekop 4

8911 LE Leeuwarden

www.elikser.nl

Vormgeving binnenwerk en omslag: Evelien Veenstra

Foto's: Ellen Pitlo

Foto auteur: CreaPictures Zwolle, Carry Premelela

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op wat voor wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur en de uitgeverij.

This book may not be reproduced by print, photoprint, microfilm or any other means, without written permission from the author and the publisher.

TUSSEN VROUWEN EN PAARDEN

*Over bevlogenheid, levenslessen en
onvoorwaardelijke liefde*

Ellen Pitlo

In de kern van moeilijkheden
schuilen mogelijkheden

-Albert Einstein-

Ik draag dit boek op aan alle paarden,
omdat zij de wereld een beetje mooier maken

Inhoud

VOORWOORD	11
INLEIDING	15
2. VOLG JE DROMEN, ZIJ WETEN DE WEG	21
Berlinda van Dijk	26
Angelique Vroom	33
Maud de Reu	42
3. GENIETEN, DAT IS PAS KUNST	53
Sharoné Balaban-van Zijl	59
Nanette Dijkman	67
Mariska van de Baan-Boom	77
4. VOLG JE HART, WANT DAT KLOPT	87
Marieke van Soest	92
Heleen Zorn	103
Joyce Winkel	113
Carina Terhurne-Rijgwart	120
5. DE KRACHT VAN VERTROUWEN	135
Corline Heij-Tuitert	140
Frederike Sleurink	149
Jacqueline van der Vlies	159
6. TOEVAL BESTAAT NIET	169
Josephine Woltman Elpers	172
Els van Soest-Middelhoek	183
Joan Kok	191

8. NIET DE BESTEMMING, MAAR DE REIS	201
Corine Vogelaar	206
Ineke Roetert	218
Marlies van Dijk	228
Melanie Krikke	239
NAWOORD	251
DANK	253

VOORWOORD

In gedachten verzonken loop ik naar mijn brievenbus. Als ik deze open vind ik een pakketje met mijn naam erop. Mijn nieuwsgierigheid is meteen gewekt, mede omdat ik zeker weet dat ik niets heb besteld. Als ik het doosje openmaak vind ik een dvd: een film met de titel 'Buck' van Cindy Meehl. Het blijkt een cadeautje van Kyra Hortulanus, iemand die ik eigenlijk helemaal niet zo vaak spreek. Ze schrijft dat ik deze film moet zien en dat ze 'm om die reden voor mij heeft besteld. De film gaat over Buck Brannaman, een levende legende in de paardenwereld waar ik om eerlijk te zijn nog nooit van heb gehoord. Pas als ik lees dat hij de grote inspirator achter de film 'The Horse Whisperer' is, begint er bij mij iets te dagen. Brannaman is een paardenman pur sang en betitelt paarden als een spiegel voor de menselijke ziel. Daarom leert hij iedereen die wil met paarden te communiceren door middel van gevoel in plaats van met een zweep. Nadat ik de film heb bekeken, ben ik zo onder de indruk dat ik ter plekke besluit dat ook ik op deze manier verder wil met mijn paarden en met Cheyenne in het bijzonder. Geen pressie meer, en zeker geen zweep. Vervolgens stel ik mezelf een nieuw doel: ik wil met haar dansen, en wel in het bos.

Niet alleen Brannaman, maar ook de regisseur, Cindy Meehl, trekt mijn aandacht en ik probeer wat meer over haar te vinden. Op YouTube ontdek ik al snel een video waarin ze vertelt hoe haar film 'Buck' tot stand is gekomen. Het begint allemaal met een van haar paarden, waarmee ze een clinic bij Buck Brannaman in Pennsylvania volgt. Na afloop is ze zo enthousiast dat ze iedereen wil laten weten wat deze man met paarden doet en ze besluit stante pede dat ze een film over hem wil maken. Verschillende mensen met hetzelfde plan kregen stuk voor stuk nul op rekest, maar daar besluit ze zich niet door te laten tegenhouden. Als Buck tijdens een clinic even alleen zit te lunchen, realiseert ze zich dat het nu of nooit is en loopt naar hem toe. Twee minuten later heeft ze niet alleen zijn toestemming, maar ook zijn telefoonnummer. Eén ding vertelt ze hem niet: dat ze geen enkele ervaring heeft als regisseur.

Ik voel meteen een connectie met Cindy, hoogstwaarschijnlijk omdat ik plannen heb om een boek te schrijven terwijl ook ik niet gehinderd word door enige ervaring. Toch is dat blijkbaar niet het grootste struikelblok, want bijna alle paardenvrouwen stemmen zonder aarzelen toe.

In mijn zoektocht naar het antwoord waarom ik dit wil doen, stuit ik steeds weer op de essentie van paarden. Ze dragen geen maskers, oordelen niet en zijn

voornamelijk in het hier-en-nu. Juist daarom kunnen wij onze levenslessen op zo'n mooie manier van ze leren. Paarden maken het mogelijk om je te ontwikkelen tot een steeds mooier mens. Dit is wat mij raakt en waar het voor mij ten zeerste over gaat.

Al schrijvende, realiseer ik mij dat het cadeau van Kyra veel teweeg heeft gebracht en dan doel ik niet alleen op dit boek. Het grootste geschenk is de verandering in de omgang met mijn paarden. Ondanks dat ik nog een lange weg te gaan heb, voel ik de ommekeer; ik begin ze voor het eerst in mijn leven te begrijpen!

INLEIDING

Vaak moet er in je leven iets ingrijpends gebeuren voordat je jezelf ten diepste afvraagt wat je bestaan de moeite waard maakt. Tenminste, zo verging het mij. Zelf had ik in de verste verte nooit kunnen denken dat ongewenste kinderloosheid het lot zou zijn waar ik mee moest leren dealen. Toen het werkelijk tot mij doordrong dat ik nooit moeder zou worden, stortte mijn wereld in en ik had geen idee wat ik verder met mijn leven wilde gaan doen. Ik was op dat moment ook helemaal niet in staat om hierover na te denken, omdat ik alleen maar radeloos, boos en tegelijkertijd gewoon vreselijk verdrietig was, en dit ging niet zomaar over. Gelukkig schuilde er ergens diep in mij toch ook nog een klein beetje optimisme. Een subtiel stemmetje riep keer op keer dat ik absoluut geen zuur mens wilde worden. Dus zat er maar één ding op: op zoek gaan naar een ander levensdoel.

Omdat ik werkelijk geen idee had waar ik moest starten, begon ik mijn dromen te volgen. In deze dromen lukte het wel om te fantaseren over de mogelijkheden die mijn leven zouden kunnen vullen. Om mijn vraag kracht bij te zetten, schreef ik alles op. Blijkbaar werkte dit, want ineens gebeurde het. Ik keek naar het papier waarop de woorden te lezen stonden die ik zojuist geschreven had. Tot mijn verbazing las ik: ‘Als ik nooit moeder word, dan wil ik een eigen paard!’

Achteraf is mijn wens om mijn leven met een paard te delen niet echt een openbaring, omdat het virus er altijd al was. Mijn hele jeugd stond er bol van. Tot wanhoop van mijn ouders was ik vroeger niet weg te slaan uit de manege en had verschillende verzorgpony's. Verder deelde ik een groot deel van mijn jeugd met een kleine zwart-witte shetlander luisterend naar de naam Mindy.

Het duurde dan ook niet lang tot ik mij de trotse eigenaar mocht noemen van een donkerbruine merrie, genaamd Candy. Ze stond op de manege waar ik reed en dit leek een goed uitgangspunt. Ik had een drukke baan en absoluut geen tijd om ook nog te voeren en stallen te mesten. Dit waren de werkzaamheden die ik zo even kon bedenken, want ik had eigenlijk geen idee wat er allemaal bij een eigen paard kwam kijken. Ook had ik toen nog geen flauw benul wat een goed leven voor een paard inhield, maar dat terzijde. Verder was ik zo gewend aan de manegelessen, dat ik het lastig vond om een uur lang in mijn eentje allerlei figuren te verzinnen in de bak. Gelukkig hield ik meer van buitenrijden en die hobby kreeg genoeg ruimte. Candy werd net zo blij van de natuur als ik, dus we hebben daar heel wat afgezworven. Tijdens deze uren probeerde ik behalve te genieten, ook mijn verdriet een plek te geven en Candy deed precies wat ze moest doen: zij droeg me, vroeg niets en had geen oordeel. Hier ben ik haar nog steeds dankbaar voor. Nu ik dit schrijf realiseer ik me ineens dat ik niet alleen

haar nodig had, maar zij mij net zo goed. Ze kwam uit de handel en bleek niet echt geschikt als manegepaard. Hierdoor was haar toekomst onzeker. Onze levenspaden kruisten elkaar op het juiste moment; blijkbaar waren wij voor elkaar bestemd.

De jaren die volgden waren helend, liefdevol maar ook vaak turbulent. We verhuisden door omstandigheden een paar keer van stal en hadden vaak een dierenarts nodig, want Candy bleek nogal koliekgevoelig, en dan druk ik het nog zacht uit. Later raakte ze ernstig hoefbevangen, waarna ze een ongeluk kreeg waardoor ik haar bijna verloor. Ondanks alle hobbels en bobbelde ze steeds weer op.

Toen ik haar nog niet zo lang had, deed ik nog een serieuze poging om dressuurwedstrijden met haar te rijden, maar al snel werd me duidelijk dat ik de enige was die deze wens koesterde. Candy bleek een broertje dood aan de bak te hebben en ik ben dan ook nooit verder gekomen dan de B. Dus vervolgden we onze buitenritten, waar het uiteindelijk allemaal om begonnen was. Ik kon overal rijden: niet alleen in het bos, de hei of door het water, maar ook door de winkelstraat, over drukke kruisingen en zelfs langs de snelweg. Het enige wat haar licht van haar stuk kon brengen was de klikocleaning, maar dat ding maakt dan ook zoveel kabaal dat ik dat helemaal begrijp.

Ze loodste me, behalve door mijn kinderloosheid, ook door mijn scheiding en verhuisde uiteindelijk met mij

mee naar de boerderij waar ik nog steeds woon. Later kreeg ik nog twee paarden en zelfs een veulen, maar eerlijkheid gebiedt me te zeggen dat ik nooit meer zo'n lief en betrouwbaar paard als Candy heb gehad. Ze was op respectabele leeftijd toen ik haar uiteindelijk in moest laten slapen, maar er gaat geen dag voorbij dat ik niet even aan haar denk.

Niet alleen Candy, maar ook mijn huidige paarden vormen de rode draad in mijn leven en hebben verschillende keren voor een belangrijke ommekeer gezorgd. Ten slotte zijn het ook weer paarden die mij inspireren in mijn werk als fotograaf. Ik leg ze het liefst vast zoals ze zijn, maar ook de verbinding tussen eigenaar en paard ver-
eeuwig ik graag.

Zo kwam ik uiteindelijk op het idee om een boek te maken. Na de eerste fotoreportage kwam ik echter tot de conclusie dat een serie portretten voor mij niet voldoende was, ik wilde ook het verhaal vertellen. Natuurlijk realiseerde ik mij dat ik eigenlijk helemaal geen schrijver ben. Toen ik voor mijn eerste echte interview in de auto zat, op weg naar Angelique Vroom, sloeg dan ook de paniek toe. Gelukkig schoot op dat moment de beroemde uitspraak van Pippi Langkous door mijn hoofd: 'Ik heb het nog nooit gedaan, dus ik denk dat ik het wel kan.' Anders had ik geheid rechtsomkeert gemaakt en was dit boek er nooit gekomen.

Uiteindelijk heb ik met enorm veel plezier twintig paardenvrouwen geïnterviewd en geportretteerd. Deze vrouwen houden zich bezig met verschillende aspecten binnen de paardenwereld. Zo kun je niet alleen een kijkje nemen in het leven van een paradressuurruiter, een trainer bij de bereden politie, een dressuurruiter en een manegehouder, maar ook de paardencoach, de paardenosteopaat en de ‘gewone’ paardeneigenaar vertellen hun verhaal. En dat schrijven? Blijkbaar kan ik dat toch wel, en dat komt misschien wel doordat ik een van hen ben. Door de verhalen werd me steeds meer duidelijk. Bijvoorbeeld dat de belangrijkste drijfveer tussen vrouw en paard de relatie is, die gebaseerd is op onvoorwaardelijke liefde. Het duurde iets langer voordat ik ontdekte dat de onvermijdelijke levenslessen die een paard je kan leren het centrale thema voor dit boek zijn. De bijzondere gesprekken hebben mijn ogen geopend en mij veel geleerd en ik hoop dat ze jou, als lezer, ook tot nieuwe inzichten brengen.

Ik heb er bewust voor gekozen om minder bekende vrouwelijke Nederlanders aan het woord te laten, met als doel ze niet alleen een gezicht, maar ook een stem te geven. Al schrijvende kwam ik erachter dat de levenslessen uit hun verhalen een opvallende overeenkomst vertonen met die uit ‘De alchemist’ van Paulo Coelho. Denk hierbij aan glasheldere boodschappen over het najaan van je dromen. Dat je leven lang niet altijd een roze

wolk is, maar dat je ondanks dat nooit moet opgeven. En ten slotte dat het goed is doelen te hebben, maar dat je altijd het meeste leert van de weg daarnaartoe.

Het op de juiste manier indelen van dit boek was geen sinecure, want je zult merken dat bijna iedere paardenvrouw een droom heeft, een doorzetter is en bovenal haar hart volgt. Want paarden houden is geen hobby, maar een levensstijl, het is het geluk en de weg waar ons leven om draait. En ik? Ik kan natuurlijk niet achterblijven. Daarom deel ook ik mijn geluksmomenten, belevenissen en frustraties die ik met mijn paarden meemaak. Candy is er helaas niet meer, maar Nikita, Nowlet en Cheyenne zijn er gelukkig nog wel. En met drie paarden aan huis is er altijd wel iets te beleven! Dit is mijn eerste boek en de weg ernaartoe was vaak eenzaam en zat regelmatig vol met hobbels. Toch ben ik blij dat ik de sprankel in mijn hart heb gevolgd. Want wat ik nooit wilde geloven is waar: buiten je comfortzone begint toch echt de magie!

Ellen Pitlo

Wapenveld, 11 augustus 2019